

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

DOI <https://doi.org/10.59647/978-617-520-999-8/1>

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

14 листопада 2024 року

Київ
Видавництво Ліра-К
2025

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 27 від 29 листопада 2024 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VII Міжнародної конференції (14 листопада 2024 року). – Київ : Видавництво Ліра-К, 2025. – 728 с.

ISBN 978-617-520-999-8

У матеріалах VII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу; сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

*За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність
їх автори.*

УДК 37.09

УДК 796.03

Капішевський Станіслав Михайлович,

*кандидат педагогічних наук, професор,
професор кафедри фізичного виховання і спорту*

Київського національного університету

будівництва та архітектури;

Ткаченко Федір Володимирович,

здобувач вищої освіти навчальної групи ФВСм-24

Київського національного університету

будівництва та архітектури

РОЛЬ ТРЕНЕРА У СТВОРЕННІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ ТА ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СПОРТИВНОЇ КОМАНДИ

Успіх команди залежить не тільки від фізичної та технічної підготовки спортсменів, а й від психологічного середовища, в якому вони функціонують. Тренер відіграє ключову роль у формуванні цього середовища, забезпечуючи ефективну взаємодію між гравцями. Соціально-психологічний клімат впливає на рівень довіри, мотивації, підтримки та співпраці в команді, що напряму позначається на її згуртованості, моральному стані та загальній ефективності.

У сучасних умовах високої конкуренції в спорті тренер повинен володіти не лише професійними знаннями, а й лідерськими навичками, емоційним інтелектом і вмінням створювати сприятливе середовище для розвитку команди. Негативний соціально-психологічний клімат може стати причиною конфліктів, втрати мотивації та навіть емоційного вигорання спортсменів.

Роль тренера у створенні соціально-психологічного клімату та забезпеченні ефективної діяльності спортивної команди є ключовою. Тренер не лише відповідає за фізичну і технічну підготовку спортсменів, але й формує атмосферу в команді, яка сприяє продуктивній взаємодії та досягненню високих результатів. Соціально-психологічний клімат команди — це сукупність відносин між її учасниками, яка визначає емоційний стан, настрої і загальну ефективність колективу [3].

Одним із важливих завдань тренера є побудова довірчих відносин із кожним спортсменом і всередині команди. Тренер має бути чутливим до емоційних потреб своїх підопічних, допомагати їм у вирішенні особистих та міжособистісних конфліктів. Збалансована комунікація між тренером та

спортсменами дозволяє зменшити напругу, підвищити мотивацію і сприяє позитивному настрою на тренуваннях та змаганнях [1].

Тренер також виконує роль лідера, який задає тон командній роботі та формує спільні цінності й мету. Він мотивує спортсменів до спільної праці, розвитку командного духу та взаємної підтримки. Важливо, щоб тренер визначив чіткі цілі для команди та кожного окремого гравця, створюючи відчуття спільної відповідальності за результат. Це допомагає підтримувати високий рівень залученості та мотивації.

Окрім лідерства, тренер повинен бути посередником у вирішенні конфліктів, які можуть виникати в команді. Ефективне вирішення конфліктів є критичним для підтримки здорового соціально-психологічного клімату, адже будь-які напружені ситуації можуть негативно вплинути на загальну ефективність команди. В цьому процесі важливими є вміння тренера виявляти потенційні проблеми на ранніх етапах та сприяти їх конструктивному вирішенню [2].

Стратегія тренера також включає розвиток індивідуальних та групових психологічних якостей спортсменів, таких як самодисципліна, стійкість до стресу та здатність співпрацювати. Психологічна підтримка спортсменів, особливо під час складних змагань або після невдач, допомагає їм швидше відновлюватися та залишатися мотивованими для досягнення наступних цілей [2].

Тренер відіграє ключову роль у формуванні соціально-психологічного клімату та забезпеченні ефективності роботи спортивної команди.

Тренер має враховувати потреби своїх підопічних, уміти вирішувати конфлікти та підтримувати кожного спортсмена в процесі особистісного і професійного розвитку. Його здатність мотивувати команду, формувати почуття відповідальності та підтримувати позитивну атмосферу є ключовими факторами для досягнення високих результатів. Від компетентного, психологічно обґрунтованого підходу тренера значною мірою залежить успіх команди [3].

Тренер відіграє ключову роль у формуванні соціально-психологічного клімату та забезпеченні ефективності роботи спортивної команди. Він відповідає не лише за фізичну підготовку спортсменів, а й за створення атмосфери довіри, підтримки і згуртованості в команді. Позитивний соціально-психологічний клімат сприяє кращій взаємодії між гравцями, підвищенню їхньої мотивації та досягненню спільних цілей.

Тренер має враховувати потреби своїх підопічних, уміти вирішувати конфлікти та підтримувати кожного спортсмена в процесі особистісного і професійного розвитку. Його здатність мотивувати команду, формувати почуття відповідальності та підтримувати позитивну атмосферу є ключовими факторами для досягнення високих результатів. Від компетентного, психологічно обґрунтованого підходу тренера значною мірою залежить успіх команди.

Список використаних джерел

1. Оксенюк, І. (2017). Значення факторів психологічної сумісності у взаємовідносинах між тренером та гравцями футбольної команди. *Нова педагогічна думка*, 3(91), 71–73.
2. Шамич О.М., Сердюк Л.З., Іваннікова Г.В. Фізична культура і спорт як основа здоров'я і благополуччя особистості. Навчальний посібник К.: КНУБА, Талком, 2023. URI <https://repository.knuba.edu.ua/handle/123456789/11416>
3. Олійник Н.А., Войтенко С.М. Психологічні особливості спортивної діяльності: Монографія. – Вінниця: ВНАУ, 2020. – 240 с.

УДК 796.03

Канішевський Станіслав Михайлович,
кандидат педагогічних наук, професор,

професор кафедри фізичного виховання і спорту,
Київського національного університету
будівництва та архітектури;

Шпильовий Володимир Іванович,
здобувач вищої освіти навчальної групи ФВСм-24
Київського національного університету
будівництва та архітектури

ВПЛИВ ОСОБИСТІСНИХ ЯКОСТЕЙ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ НА СТИЛЬ ПОВЕДІНКИ В СИТУАЦІЇ КОНФЛІКТУ

Актуальність теми обумовлена зростаючою роллю психологічних факторів у спорті, особливо серед молодих спортсменів, які знаходяться на етапі формування своєї особистості та спортивної кар'єри. У сучасному спорті конфліктні ситуації можуть виникати як між спортсменами та тренерами, так і між самими членами команди, що значно впливає на загальний рівень взаємодії та командної ефективності. Юні спортсмени через свою емоційну незрілість часто виявляють різні стилі поведінки в конфліктних ситуаціях, що можуть відображати їхні особистісні риси, такі як рівень самоконтролю,

<i>Калениченко Руслан Арсенович, Нечипоренко Катерина Олександрівна</i> ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА В ШКОЛАХ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	179
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Пашковський Данило Олександрович</i> ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ТА МОЖЛИВОСТІ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	182
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Петренко Анастасія Русланівна</i> МОТИВАЦІЯ БІЗНЕС-ДІЯЛЬНОСТІ.....	184
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Рожко Тетяна Сергіївна</i> ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА СУБ'ЄКТАМ БІЗНЕСУ.....	188
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Угольниченко Віктор Олегович</i> КУЛЬТУРА ТА ЕТИКА БІЗНЕСУ.....	190
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Ушкаленко Вікторія Володимирівна</i> ДІЛОВИЙ ЕТИКЕТ ЯК ОСНОВА ПОВЕДІНКИ У БІЗНЕС- СЕРЕДОВИЩІ.....	192
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Фараон Владислава Володимирівна</i> ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ.....	194
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Червяк Юлія Дмитрівна</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	195
<i>Калениченко Руслан Арсенович, Шаповалова Крістіна Олександрівна</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ В УКРАЇНІ.....	198
<i>Канішевський Станіслав Михайлович, Ткаченко Федір Володимирович</i> РОЛЬ ТРЕНЕРА У СТВОРЕННІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ ТА ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СПОРТИВНОЇ КОМАНДИ.....	202
<i>Канішевський Станіслав Михайлович, Шпильовий Володимир Іванович</i> ВПЛИВ ОСОБИСТІСНИХ ЯКОСТЕЙ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ НА СТИЛЬ ПОВЕДІНКИ В СИТУАЦІЇ КОНФЛІКТУ.....	204
<i>Киселевська Світлана Михайлівна, Коваленко Світлана Вікторівна</i> ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА СПОРТСМЕНІВ-ШАХІСТІВ.....	207
<i>Киселевська Світлана Михайлівна, Севериненко Артем Андрійович</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМИ НІТ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ.....	209

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VII Міжнародної конференції

(Київ, 14 листопада 2024 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*

Підписано до друку 03.01.2025. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 42,31. Обл.-вид. аркушів – 35,24.
Тираж 300

Виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03142, м. Київ, вул. В. Стуса, 22/1
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net